

Subkultura

„Pojem subkultura používám například při studování životního stylu mládeže, určitých sociálních a etnických vrstev, protestních hnutí nebo hodnotových představ delikventů. Škála projevů vyjadřujících distanci od převládající kultury je široká, od drobných změn až k radikálnímu popření.“¹

„Významný sociolog a teoretik subkultur Cohen zastává názor, že subkultura vzniká, když určitý počet lidí s podobnými problémy se sociálním přizpůsobením má dostatečný počet interakcí a vytváří si vlastní pohled na společnost.“²

Z výše uvedených definic je jasné, co subkultura je. V hudebním prostředí se subkultura vyznačuje snahou oprostít se od všednosti hlavního proudu.

Vývoj hudební skupiny Radiohead a její vliv na dnešní populární hudbu

„Jsou tak dobří, až z toho jde strach“

Michael Stipe (R.E.M.)

Vývoj Radiohead můžeme rozdělit do třech základních pilířů. První období se vymezuje od roku 1985 až do roku 1997, zde se budu věnovat projektu On a Friday až po album Ok Computer. Další období přichází s přelomovými alby Kid A a Amnesiac (2001). Třetí a poslední rozdělení zasahuje až do dnešní tvorby kapely. Dále se budu věnovat tomu, jaký vliv měla kapela na dnešní populární hudbu.

1985-1997 (On a Friday – Ok Computer)

Na Oxfordské univerzitě se roku 1985 setkávají Thom Yorke, Ed O'Brian, Phil Selway a Colin Greenwood a zakládají společně hudební skupinu. Později přibírají i Jonnyho Greenwooda. Podle dnů svých zkoušek si dávají název „On a Friday“ (V pátek). Obliba On a Friday roste především ve studentských kampuzech a v oxfordských klubech. Počátkem roku 1991 vydávají svoji první „demo“ nahrávku s příznačným názvem „On a Friday Demo“.

Roku 1993 si kapela mění název na Radiohead a začíná zcela nová etapa skupiny. Převrat nastává po uvedení singlu „Creep“ z první desky „Pablo Honey“. Creep se okamžitě zařadil vedle „Smells like teen spirit“ od Nirvany a „Black hole sun“ od Soundgarden jako další

---

¹ Slovník sociologických pojmů, Jan Jandourek (str. 227)

² Subkultury mládeže, Josef Smolík (str. 32)

zásadní píseň začátku devadesátých let. Grunge je pořád cítit ve vzduchu a v tomto duchu se nese i celé album Pablo Honey, bohužel album je nevyrovnané a potenciál Radiohead se zde ukazuje jen v singlových skladbách.

Roku 1995 vychází druhé řadové album s názvem „The Bends“. Kapela dala šanci mladému producentovi Nigelu Godrichovi. Z desky je cítit určitá vyspělost a vyrovnanost v tvorbě.

Obrovský úspěch přináší v roce 1997 album „OK Computer“, které je dodnes považováno za jedno z nejlepších a nejdůležitějších alb své doby. Zcela nové postupy, zvuk a hlavně konceptuálnost jsou příčiny které utváří z „OK Computer“ zcela výjimečnou desku.

Kid A; Amnesiac (2000 - 2001)

Po úspěchu „OK Computer“ zpěvák Thom Yorke psychicky neunáší nečekanou popularitu kapely a začíná trpět depresemi. Toto období zachycuje dokument „Meeting people is easy“ z roku 1998. Yorke nedokáže vydržet tak velký tlak a počátkem roku 2000 odjíždí do Asie, kde napíše většinu materiálu z desek „Kid A“ a „Amnesiac“.

Roku 2000 vychází album „Kid A“, které se zapsalo do dějin jako největší odklon od předchozí tvorby. Toto album rozdělilo příznivce skupiny na 2 tábory, první považuje Kid A za dosud nepřekonaný vrchol tvorby Radiohead, naopak druhý tábor toto album považuje za krok špatným směrem. Na albu není ani jediný singl. Kytary vystřídaly hutné syntetizátory a celé album je silně ponuré a depresivní. Na žebříčku časopisu Rolling Stone (500 greatest albums of all time) se Kid A umístilo na 67. místě.

Na albu Amnesiac (2001) je poznat znatelný rukopis, který se nachází na Kid A. Album je oproti Kid A více kultivované a více „stravitelné“ pro posluchače starší tvorby kapely. Zde už nalézáme i několik singlů a zapamatovatelných melodií.

Hail to the thief – The King of Limbs (2003 -2011)

Název alba Hail to the Thief (2003) vychází z hesla, který se vykřikuje po zvolení prezidenta v USA. Samotné album je poněkud schizofrenní, kapela zde střídá elektroniku a zároveň se vrací ke kytarám a syrovému rocku.

Po dlouhém čekání vychází roku 2007 album In Rainbows. Na tomto albu je nejzajímavější, jakým způsobem bylo vydáno. Radiohead vypršel kontrakt s EMI a kapela se rozhodla sepsat smlouvu s malým nezávislým labelem „XL recordings“. U nezávislého labelu si Radiohead mohli dovolit album In Rainbows vydat pouze na internetu za dobrovolnou cenu. Posluchač si mohl sám zvolit za jakou částku album koupí, kdo nechtěl platit žádnou částku, mohl mít album zadarmo. Tvorba se na tomto albu poněkud uklidnila a ustálila oproti Hail to the thief.

The King of limbs (2011), to je název zatím posledního alba, který pochází od tisíciletého dubu z jižní Anglie. Skupina přijímá dalšího bubeníka Cliva Deamona (Portishead) a celý zvuk desky se posunul o krok dále. Album obsahuje spoustu samplů, beatů a elektroniky.

Vliv na dnešní populární hudbu

Radiohead se stali velkou inspirací pro spoustu hudebních uskupení posledních 20. let. Způsob vydávání alb přes internet za dobrovolnou částku používá čím dál tím více interpretů. Radiohead ukazují možnosti a způsoby jakými lze dělat dnes hudbu, tak, aby byla stále zajímavá nejen pro posluchače, ale i pro skladatele a hudebníky samotné. Přestože je to kapela ve světě velmi uznávaná a mediálně velmi často probíraná, všech pět členů se tváří, jakože je jim to jedno a de facto si možná ani neuvědomují, že jsou mezi světovými kapelami unikátním fenoménem dnešní doby.

Použitá literatura

- Slovník kulturních studií (Barker, Ch.)
- Rock proti proudu 2 (Tomáš Liška) (1999)
- Svět jiné hudby (Zdeněk K. Slabý, Petr Slabý) (2007)